

เรื่อง แนวทางการพิจารณากรณีการเป็นผู้มีส่วนได้เสียของผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๐๗๗

ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า การพิจารณากรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น ถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ จะต้องพิจารณาหรือสอบสวนให้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอแจ้งแนวทางการพิจารณา ดังนี้

๑. กฎกระทรวง (ฉบับที่ ๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดให้การอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้างเป็นคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่จะต้องมีการอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้างเสียก่อน ผู้บริหารท้องถิ่นที่มีอำนาจพิจารณาอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้าง ต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หากมีเหตุจะทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องหยุดการพิจารณาไว้ก่อน แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน การที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติสั่งซื้อหรือจ้าง โดยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว เว้นแต่มีเหตุตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน กล่าวคือ กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ หรือไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหารท้องถิ่นได้ พฤติการณ์ดังกล่าวย่อมเป็นที่สงสัยว่า ผู้บริหารท้องถิ่นมีเจตนาจะคงอำนาจในการพิจารณาอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้างไว้ที่ตน และหากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อเอื้อประโยชน์หรือกีดกันผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือหลายราย ย่อมถือว่า มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน

๒. การจัดซื้อจัดจ้างในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหมายไว้ก่อน และไม่อาจดำเนินการตามปกติได้ทันที ซึ่งเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้นดำเนินการไปก่อนแล้วจึงรายงานขอความเห็นชอบต่อผู้บริหารท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗๙ วรรคสอง เช่น เมื่อมีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับการดำรงชีพหรือ

บรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า การที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้น เลือกที่จะจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ประกอบการรายใด ย่อมเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้น การที่ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความเห็นชอบและอนุมัติเบิกจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้แก่ผู้ประกอบการจึงเป็นกระบวนการภายหลังจากที่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไปแล้ว อีกทั้ง กฎกระทรวง (ฉบับที่ ๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ได้กำหนดให้การอนุมัติเบิกจ่ายเงินเป็นคำสั่งทางปกครอง ผู้บริหารท้องถิ่นจึงไม่มีเหตุที่จะต้องรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งการ ตามมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น การอนุมัติจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้แก่ผู้ประกอบการดังกล่าว จึงไม่ใช่พฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า เป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ แก้วเสนา)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์

โทร. ๐ ๕๔๔๔ ๙๖๒๓ ๔

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว๒๐๗/ป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการพิจารณากรณีการเป็นผู้มีส่วนได้เสียของผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยการพิจารณากรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการ
ที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่
กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้กำกับดูแล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ จะต้องพิจารณาหรือสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหา
มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ ไม่ว่า
โดยทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าวเป็นไป
ในแนวทางเดียวกัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอแจ้งแนวทางการพิจารณา ดังนี้

๑. กฎกระทรวง (ฉบับที่ ๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดให้การอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้างเป็นคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น กรณีการจัดซื้อ
จัดจ้างที่จะต้องมีการอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้างเสียก่อน ผู้บริหารท้องถิ่นที่มีอำนาจพิจารณาอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้าง
ต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หากมีเหตุจะทำให้การพิจารณา
ทางปกครองไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้อง
หยุดการพิจารณาไว้ก่อน แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป
ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน การที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณา
อนุมัติหรือไม่อนุมัติสั่งซื้อหรือจ้าง โดยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว เว้นแต่มีเหตุตามมาตรา ๑๘
แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน กล่าวคือ กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหาย
ต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ หรือไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่
แทนผู้บริหารท้องถิ่นได้ พฤติการณ์ดังกล่าวย่อมเป็นที่สงสัยว่า ผู้บริหารท้องถิ่นมีเจตนาจะคงอำนาจในการ
พิจารณาอนุมัติสั่งซื้อหรือจ้างไว้ที่ตน และหากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อเอื้อประโยชน์หรือกีดกัน
ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือหลายราย ย่อมถือว่า มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทน
หรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน

๒. การจัดซื้อจัดจ้างในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหมาย
ไว้ก่อนและไม่อาจดำเนินการตามปกติได้ทัน ซึ่งเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้นดำเนินการ
ไปก่อนแล้วจึงรายงานขอความเห็นชอบต่อผู้บริหารท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗๙ วรรคสอง เช่น เมื่อมีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้น
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับ
การดำรงชีพหรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า การที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้น

/เลือกที่จะจัดซื้อ...

เลือกที่จะจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ประกอบการรายใด ย่อมเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้น การที่ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความเห็นชอบและอนุมัติเบิกจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้แก่ผู้ประกอบการจึงเป็นกระบวนการภายหลังจากที่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไปแล้ว อีกทั้ง กฎกระทรวง (ฉบับที่ ๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็มีได้กำหนดให้การอนุมัติเบิกจ่ายเงินเป็นคำสั่งทางปกครอง ผู้บริหารท้องถิ่นจึงไม่มีเหตุที่จะต้องรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งการ ตามมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น การอนุมัติจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้แก่ผู้ประกอบการดังกล่าว จึงไม่ใช่พฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า เป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้นายอำเภอทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมาย

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th